

Sö 335

Foto: Bengt A Lundberg

Riksantikvarieämbetet Telefon: 08
-5191 8000 **Här finns vi**
E-post:

Runstenen vid ruinens sydsida uppvisar en mycket egendomlig stavning. Av inskriftens tjugofem ord slutar alla utom två på vokal. Detta har i flera fall uppnåtts genom att en överflödig vokal lagts till och i ett par fall genom att en slutkonsonant hoppats över. Ristarens namn brukar återges Åskil även om det kan tolkas på annat sätt. Observera att den första runan i namnet har en egendomlig krok som inte har någon motsvarighet i någon annan runinskrift. Åskil har förmodligen även ristat ytterligare en runsten på södra Stallarholmen en dryg mil norrut.

Inskriften innehåller det äldsta belägget på Kalmarsund. Då föregångaren till staden Kalmar torde ha tillkommit i slutet på 1100-talet kan Kalmar i runinskriften inte syfta på denna utan måste avse den ort som gett staden dess namn. Vilken denna plats är vet vi inte men det senare ledet i namnet brukar i allmänhet användas om öar. Skåne omnämns även i en småländsk runinskrift liksom i äldre utomnordiska källor.

Inskriften på den runsten som står i det som en gång var ödekyrkans vapenhus berättar om en man som dött tillsammans med Ingvar. Det finns ett drygt tjugotal sådana s.k. Ingvarsstenar i Mälardalen. En av dessa återfinns i Tystberga i södra Södermanland. Stenen är rest till minne av en man vid namn Holmsten. Runforskaren Erik Brate har föreslagit att det skulle vara fråga om den skeppskamrat som är omnämnd på Årjastenen. Holmsten är emellertid ett relativt vanligt namn. Över tjugo personer med detta namn är kända från de mellansvenska runinskrifterna. Ordet skipari "skeppskamrat" förekommer i ytterligare en sörmländsk inskrift; från södra Sverige och Danmark finns ytterligare sex belägg.

Inskriftens första runa är av allt att döma överflödig; man kan jämföra med att namnet Ingvar senare i inskriften stavas med två inledande i-runor. Men vilket namn som döljer sig i de närmast följande runorna är oklart. En forskare har föreslagit att det skulle vara fråga om ett för övrigt okänt kvinnonamn Ulfvi. Ett annat förslag är att det skulle vara en onöjaktig stavning av det vanliga Ulv eller det sällsynta Ulvvid. Namnet Osniken som förekommer i ett halvduzin inskrifter i Uppland och Sörmland betyder just "icke-sniken" alltså "givmild".

Ordet fors "omkom" som sammanhänger med vårt vanliga for "åkte" förekommer i ytterligare fem runinskrifter, fyra uppländska och en östgötsk. Den östgötska vid Dagsbergs kyrka är möjligen också en Ingvarssten. Tyvärr är inskriften skadad så det går inte att avgöra säkert.

Se även:

[Översätta runor](#) - Om translitterering, normalisering och översättning av runor.

[FMIS Fornsök](#) - Läs mer om dessa runstenar i Fornsök.

Till Södermanland

riksant@raa.se Webbredaktionen: redaktionen@raa.se | [Om webbplatsen](#)